

Savjetodavna služba u biljnoj proizvodnji

Biotehnički fakultet - Trg Kralja Nikole bb, 81000 Podgorica

Tel: 020 206 713 Fax: 020 206 712

E-mail: extension-pg@t-com.me

CRNA PJEGAVOST PARADAJZA

Crna ili koncentrična pjegavost je veoma rasprostranjeno oboljenje paradajza uzrokovana gljivicom *Alternaria solani*. Takođe, javlja se i na krompiru (rijetko i s manjim posljedicama na ostalim biljkama iz porodice pomoćnica – paprika i patlidžan).

A. solani se razvija na svim nadzemnim delovima paradajza. Na starijim biljkama simptomi se prvo pojavljuju na donjem lišću. U početku su pege okrugle, sivomrke boje, i sitne (do 2 mm). Kasnije se povećavaju, postaju crne i na njima se ističu zone u vidu koncentričnih krugova, što je specifičan simptom oboljenja.

Na stablu se javljaju pege izduženog, ovalnog oblika, znatno krupnije od pega na listu. U slučaju jake zaraze, mogu da zahvate i cijelu internodiju i prestenasto da obuhvate stablo, naročito kod mladih biljaka. Pjege na plodovima se po pravilu formiraju oko peteljke, crne su boje i sa ugnutim središnjim dijelom. Njihov razvoj obično počinje od peteljke.

Umjerene temperature, visoka vlažnost vazduha, i produženo vlaženje listova zbog rose ili navodnjavanja pogoduju razvoju patogena. Kiša nije neophodna za razvoj ove bolesti. Periodi vlažnog i suvog vremena takođe pospešuju razvoj crne pegavosti. Crna pjegavost često napada lišće koje trpi od vrućine i nedostatka vode ili biljka trpi od nekog drugog šoka – dakle kada je biljci smanjena otpornost tj. oslabljen njen imunološki sistem.

U cilju suzbijanja ove bolesti posebnu pažnju treba posvetiti preventivi koja se sastoji u uništavanju zaraženih biljnih ostataka, sprovođenje najmanje dvogodišnjeg plodoređa, upotreba sertifikovanog sjemena i proizvodnja zdravog sadnog materijala. Takođe treba izbegavati prekomjerna i česta navodnjavanja koja listove održavaju duže vremena u vlažnom stanju.

Primjena fungicida je najvažnija mjera suzbijanja A. solani. Sa zaštitom treba početi prije pojave bolesti i u ovu svrhu koristiti fungicide kao što su: Antracol, Polyram, Bravo, Ridomil gold, Signum, Quadris.

Dipl.ing Mileva Marić
Savjetodavna služba Herceg Novi